

UNIVERZITET CRNE GORE PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET

Vijeću Prirodno-matematičkog Fakulteta

PREDMET: Ocjena o pregledu i ocjeni magistarskog rada kandidata Nikole Đorđevića, dipl. biologa.

Na XLIII sjednici Vijeća Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta Crne Gore, održanoj 10. 03. 2020. godine, imenovana je Komisija za pregled i ocjenu magistarskog rada pod naslovom: „Raznovrsnost i rasprostranjenost morskih sunđera u Bokokotorskom zalivu“ kandidata Nikole Đorđevića, dipl. biologa.

Na osnovu pregledanog rada i uslova utvrđenih Zakonom o visokom školstvu i Statutom Univerziteta Crne Gore, podnosimo sledeći

IZVJEŠTAJ

Analiza magistarskog rada:

Postavljeni cilj:

Prva istraživanja o sunđerima sprovedena na prostoru Bokokotorskog zaliva prije skoro dva vijeka, koristila su neselektivne i invazivne metode prikupljanja podataka. Tokom tih istraživanja nijesu precizno navođena nalazišta prisutnih vrsta. Kasnija istraživanja i monitorinzi na prostoru Bokokotorskog zaliva opisali su brojne vrste sunđera na većem broju lokaliteta unutar Zaliva. Postojanje znatne količine informacija o fauni sunđera u zalivu dopunjeno je personalnim istraživanjem. Cilj rada je kompilacija svih postojećih podataka uključujući i personalne informacije, njihovo sređivanje i usklađivanje terminologije sa aktuelnom WORMS bazom i stvaranje jedinstvene baze podataka za spongiofaunu Boke kotorske. Ovaj rad predstavlja naučnu osnovu za dalja istraživanja o sunđerima u Bokokotorskom zalivu, koja bi kasnije mogla biti

proširena i na cjelokupno crnogorsko primorje, kao i stvaranje „check-liste“ Porifera crnogorskog primorja i Južnog Jadrana.

Primijenjene metode:

U ovom radu je prikazano istraživanje na 32 priobalne lokacije kao i 6 povlačenja dredže na 4 šire oblasti (Kotorski, Risanski, Tivatski i Hercegnovski Zaliv). Osim literaturnih podataka u radu su prikazani i rezultati personalnih istraživanja, koja su sprovedena metodom autonomnog ronjenja (do 30 m dubine) u periodu od maja 2018. g. do kraja 2019. g. Tokom terenskog rada primijenjivana je najmanje invazivna metoda tako da su vrste zabilježene pomoću fotoaparata za podvodno fotografisanje. Materijal koji se nije mogao identifikovati *in situ*, sakupljen je i u morskoj vodi transportovan do Laboratorije za bentos i zaštitu mora, Instituta za biologiju mora, gdje je obrađen i taksonomski identifikovan, korišćenjem ključeva za taksonomsko identifikovanje vrsta. Identifikovane vrste su klasifikovane u adekvatne taksonomske kategorije i precizno mapirane korišćenjem programa QGIS (Quantum Geographic Information System).

Dobijeni rezultati:

Pregledom literature i analizom personalnih podataka utvrđeno je prisustvo 47 taksona sunđera na prostoru Bokotorskog zaliva. Sve vrste sunđera prisutne na području Zaliva grupisane su u dvije klase na osnovu taksonomske pripadnosti. Prema tome klasa Calcarea zastupljena je sa 5 vrsta dok je u klasi Demospongiae bilo 42 vrste. Daljom analizom identifikovane vrste su grupisane u 33 roda, 29 familija, 16 redova i 5 subklasa. U prikupljenim podacima identifikovano je više vrsta koje su od izuzetnog ekološkog značaja. Među ovim vrstama nalazi se 6 endema Mediterana, 10 vrsta koje su stavljene pod zaštitu prema domaćoj i inostranim legislativama i jedna unesena vrsta. U odnosu na literaturne podatke zabilježeno je 7 novih vrsta, dok su za veliki broj vrsta dokumentovane nove lokacije. Prilikom personalnog istraživanja nijesmo uspjeli pronaći 5 vrsta sunđera koje su identifikovane u predhodnim istraživanjima. Mapiranjem staništa na kojima su pronađeni sunđeri identifikovana su dva mikrohabitata koja su od ključnog značaja za očuvanje biodiverziteta sunđera i ostalih bentosnih organizama. Dobijeni podaci će popuniti nedostatke u postojećoj bazi podataka što je obaveza koja proizilaze od potpisivanja i prihvatanja CBD (Convention on Biological Diversity) i MSFD (Marine Strategy Framework Directive)

Zaključak i predlog Komisije:

Nakon pregledanog magistarskog rada, analize rezultata i značaja ostvarenih istraživanja, Komisija konstatuje da magistarski rad Nikole Đorđevića, diplomiranog biologa, pod naslovom: „Raznovrsnost i rasprostranjenost morskih sunđera u Bokokotorskom zalivu“ zadovoljava sve uslove naučno istraživačkog rada. Zadata tema ovog rada je na savremeni način obrazložena, a istraživanje daje rezultate koji sveobuhvatno prikazuju zadati cilj.

Na osnovu izloženog, Komisija predlaže Vijeću Prirodno-matematičkog fakulteta u Podgorici, da rad kandidata Nikole Đorđevića, diplomiranog biologa, pod naslovom: „Raznovrsnost i rasprostranjenost morskih sunđera u Bokokotorskom zalivu“, prihvati kao magistarski rad i odobri javnu usmenu odbranu.

U Podgorici, Jul 2020

Članovi komisije:

Prof. dr Vladimir Pešić

Viši naučni saradnik Slavica Petović

Prof. dr Drago Marić

